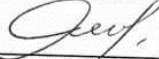

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет економіки та бізнес-адміністрування
Кафедра економіки та бізнес-технологій

УЗГОДЖЕНО

Декан ФЕБА

Сергій СМЕРЧЕВСЬКИЙ
«__» _____ 2022р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН
«28» 12 2022 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»

Освітньо-професійна програма: «Підприємництво та бізнес-технології»

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПР.З	Л.З	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. контролю
Денна	8	120 / 4	36	24	–	60	(2) ДЗ-8с.	-	Екзамен 8с.
Заочна	8,9	120 / 4	8	6	–	106	(2) К.р-9с.	-	Екзамен 9 с.

Індекс: НБ-6-076-2/21 – 2.1.31

Індекс: НБ-6-076-2з/21 – 2.1.31

СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
«Оцінка конкурентоспроможності
підприємницьких структур»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 11.01.05-01-2022

Стор. 2 із 11

Робочу програму навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Підприємництво та бізнес-технології» навчальних та робочих навчальних планів НБ-6-076-2/21, НБ-6-076-2з/21, РБ-6-076-2/22, РБ-6-076-2з/22 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розроблено
доцент кафедри економіки
та бізнес-технологій:

Заріна ПОБЕРЕЖНА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Підприємництво та бізнес-технології», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» – кафедри економіки та бізнес-технологій, протокол № 9 від «22» 08 2022 р.

Гарант освітньо-професійної програми

«Підприємництво та бізнес-технології» Вероніка КОМАНДРОВСЬКА

Завідувач кафедри

Оксана ЧУМАК

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету економіки та бізнес-адміністрування, протокол № 1 від «29» 08 202_р.

Голова НМРР

Анатолій ТОФАНЧУК

Рівень документа – 36

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 3 із 11	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	
1.1. Місце, мета, завдання.....	4
1.2. Заплановані результати навчання	4
1.3. Компетентності.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки	5
2. Програма навчальної дисципліни	
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	5
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3. Тематичний план.....	8
2.4. Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота (ЗФН).....	9
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену.....	9
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	
3.1. Методи навчання	9
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	9
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	10
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	11

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 4 із 11	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення та оформлення робочої програми навчальної дисципліни», затверджених наказом ректора № 249/од. від 29.04.2021р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання.

Місце дисципліни серед навчальних курсів професійної підготовки бакалавра галузі знань «Управління та адміністрування» визначається її змістом та орієнтацією на професійні компетенції майбутнього фахівця. Дисципліна вивчається при отриманні базової вищої освіти.

Метою вивчення дисципліни є сформуванню у здобувачів теоретичні знання та практичні навички щодо управління конкурентоспроможністю підприємства у сучасних умовах господарювання.

Завдання дисципліни:

- засвоєння здобувачами термінологічного апарату у сфері конкуренції;
- проведення конкурентного аналізу;
- прийняття рішень стосовно способів ведення конкурентної боротьби;
- планування збору маркетингової інформації;
- використання основних методів аналізу конкурентоспроможності об'єкту;
- використання методик визначення конкурентоспроможності об'єкту на основі оцінки конкурентоспроможності продукції;
- застосування теорії і практики управління конкурентоспроможністю підприємства;
- ознайомлення з нормативно-правовою базою регулювання конкуренції в Україні;
- вивчення практичних аспекти діагностики конкурентної позиції підприємства на ринку;
- використання ключових підходів і методів до формування сильних конкурентних переваг підприємства;

1.1. Які результати навчання дає можливість досягти навчальна дисципліна.

В результаті вивчення даної навчальної дисципліни здобувач повинен **набути таких результатів навчання** (в сукупності з іншими освітніми компонентами):

Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності (ПРН 2).

Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності (ПРН 4).

Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей (ПРН 6).

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 5 із 11	

Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ПРН 8).

Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства (ПРН 10).

Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці (ПРН 16).

Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів (ПРН 17).

Знати основи побудови бізнес-процесів, методи і підходи до їх удосконалення, що спрямовані на підвищення ефективності функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур (ПРН 21).

1.3. Які компетентності дає можливість здобути навчальна дисципліна.

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути таких **компетентностей** (в сукупності з іншими освітніми компонентами):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов (ІК).

Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях (ЗК 2).

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК 5).

Здатність працювати в команді (ЗК 7).

Прагнення до збереження навколишнього середовища (ЗК 9).

Здатність діяти відповідально та свідомо (ЗК 10).

Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності (ФК 6).

Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ФК 7).

Здатність аналізувати та визначати напрямки підвищення конкурентоспроможності підприємницьких структур, в тому числі й у сфері авіації, за рахунок впровадження та використання сучасних бізнес-технологій (ФК 13).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін як: «Організація діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур», «Організація біржової торгівлі», «Управління підприємницькою діяльністю», «Бізнес-моделювання в підприємстві» та є базою для проходження переддипломної практики та написання кваліфікаційної роботи.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 6 із 11	

2. Програма навчальної дисципліни.

2.1. Зміст навчальної дисципліни

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з одного навчального модуля, а саме:

– навчальний **модуль №1 «Теоретичні основи оцінки конкурентоспроможності»** засвоєння якого передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль №1 «Теоретичні основи оцінки конкурентоспроможності».

Інтегровані вимоги модуля №1: допомогти студентам, оволодіти компетенціями у сфері підприємництва, забезпечити вирішення професійних задач, пов'язаних з основними напрямками підвищення конкурентних переваг підприємства, одним з яких є комплексне вирішення проблеми поліпшення якості виробленої продукції та забезпечення безперервного підвищення рівня її якості для організації виробничо-господарської діяльності підприємства. Набути умінь оцінити рівень інтенсивності конкуренції в галузі, виділити проблемні аспекти набуття конкурентних переваг підприємствами, послідовно їх досліджувати та формулювати власну позицію щодо шляхів їх вирішення.

Знати:

- теорію конкуренції, конкурентних ринків, конкурентоспроможності та розуміти сутність управління конкурентоспроможністю господарюючих суб'єктів;
- нормативно-правовий інструментарій в сфері регулювання конкуренції в Україні;
- методiku проведення аналізу ринку з використанням різних методів;
- джерела формування конкурентних переваг підприємства;
- методи і засоби здійснення управління потенціалом підприємства, з метою забезпечення його конкурентоспроможності;
- принципи формування конкурентоспроможності продукції;
- шляхи та методи забезпечення конкурентоспроможності підприємства в динамічних умовах сьогодення;
- сутність концепції управління конкурентоспроможністю підприємства;
- розуміння сутності соціальної конкурентоспроможності на методів здійснення її оцінки.

Вміти:

- розуміти, виділяти та розмежовувати всі види конкурентних переваг, які має підприємство, робити акцент на тих, які повинні бути досягнутими у майбутньому;
- на базі ключових факторів успіху формувати конкурентні переваги підприємства;
- вміти оцінити рівень інтенсивності конкуренції в галузі;
- на базі проведеної оцінки рівня конкурентоспроможності продукції підприємства приймати рішення щодо підвищення її якості продукції на базі продуктивності виробництва;
- економічно обґрунтовувати послідовність етапів в сфері управління конкурентоспроможністю суб'єкта господарювання на основі відомих методів та моделей проведення її оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 7 із 11	

Тема 1. Сучасні теорії конкуренції.

Конкуренція: сутність і види. Еволюція поглядів на конкуренцію. Конкуренція як рушійна сила ринку. Види конкурентної поведінки. Функції конкуренції як економічної категорії. Підходи до класифікаційних ознак економічної конкуренції. Прийоми цінової та нецінової конкуренції. Елементи механізму конкурентної боротьби. Конкуренція й підприємство. Стратегія конкуренції на основі прогнозування дій підприємств.

Тема 2. Державне регулювання конкуренції.

Конкурентна політика держави та її елементи. Законодавче забезпечення конкурентної політики в Україні. Організаційне забезпечення конкурентної політики в Україні. Антимонопольний комітет України та його основні завдання. Основні порушення антимонопольного законодавства. Системи антимонопольного регулювання.

Тема 3. Діагностика конкурентного середовища підприємства.

Основні складові конкурентного середовища. Класифікація конкурентного середовища. Модель п'яти сил конкуренції в галузі. Рушійні сили ринку. Інтенсивність конкуренції. Фактори посилення конкуренції. Розподіл ринкових часток між конкурентами. Рентабельність ринку. Типологізація конкурентів. Схема аналізу профілю конкурента. Структура аналізу діяльності конкурентів. Аналіз товарної політики конкурента. Карта стратегічних груп.

Тема 4. Формування та забезпечення конкурентних переваг.

Теоретична сутність конкурентної переваги підприємства та її особливостей. Встановити взаємозв'язок понять ключові чинники успіху підприємства на ринку, компетенції та конкурентні переваги підприємства. Фактори формування конкурентних переваг. Методи забезпечення конкурентних переваг. Оцінювання формування конкурентних переваг підприємства.

Тема 5. Конкурентоспроможність товару та методи його оцінювання.

Сутність та зміст поняття «конкурентоспроможність продукції». Управління конкурентоспроможністю продукції. Фактори, критерії та чинники конкурентоспроможності продукції. Алгоритм оцінювання конкурентоспроможності продукції.

Тема 6. Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства.

Інформаційно-методичні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства. Оцінювання конкурентних позицій підприємства методом Бостонської консалтингової групи. Багатофакторні моделі управління конкурентоспроможністю підприємства. Моделі портфельного аналізу в системі управління конкурентоспроможністю підприємства. SWOT-аналіз як інструмент управління конкурентоспроможністю підприємства

Моделі системного підходу до управління конкурентоспроможністю підприємства.

Тема 7. Особливості конкурентоспроможності підприємств авіаційної галузі.

Оцінювання конкурентоспроможності суб'єктів підприємництва різних галузей, в тому числі й авіаційної, та перспектив їх розвитку. Основні статистичні показники, які застосовуються в світі для оцінювання стану конкурентоспроможності в сфері авіації. Тенденції та перспективи підвищення конкурентоспроможності авіаційної галузі із врахуванням світових тенденцій.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 8 із 11	

Тема 8. Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності.

Концепція розробки та основні елементи програми підвищення конкурентоспроможності. Передумови та чинники розробки програм підвищення конкурентоспроможності підприємства. Програма підвищення конкурентоспроможності підприємства та її етапи. Програма підвищення якості та конкурентоспроможності підприємства. Етапізація розробки і реалізації конкурентної стратегії підприємства.

2.3. Тематичний план.

№ пор	Назва теми (тематичного розділу)	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	прак. заняття	СРС	Усього	Лекції	прак. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Теоретичні основи оцінки конкурентоспроможності»										
1.1	Сучасні теорії конкуренції	8 семестр				8 семестр				
		13	2 2	2 2	5	8	-	-	8	
1.2	Державне регулювання конкуренції	13	2 2	2 2	5	11	2	-	9	
1.3	Діагностика конкурентного середовища підприємства.	14	2 2	2 2	6	11	2	-	9	
						9 семестр				
1.4	Формування та забезпечення конкурентних переваг	10	2 2	2	4	12	-	-	12	
1.5	Конкурентоспроможність товару та методи його оцінювання	16	2 2 2	2 2	6	14	2	-	12	
1.6.	Особливості управління конкурентоспроможністю підприємства	10	2 2	2	4	14	-	2	12	
1.7	Особливості конкурентоспроможності підприємств авіаційної галузі	10	2 2	2	4	14	-	2	12	
1.8	Розроблення та забезпечення реалізації програм підвищення конкурентоспроможності	12	2 2	2	6	20	2	2	16	
1.9	Модульна контрольна робота №1	6	2	-	4	-	-	-	-	
1.10	Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота №1, №2	16	-	-	16	16	-	-	16	
Усього за навчальною дисципліною		120	36	24	60	120	8	6	106	

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 9 із 11	

2.4. Домашні завдання /контрольна (домашня) робота (ЗФН).

Домашнє завдання / Контрольна робота (ДзКР) з дисципліни виконується у 8 семестрі здобувачами денної форми навчання та у 9 семестрі здобувачами заочної форми навчання, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій, з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь, набутих здобувачем у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни в області економічних процесів.

Дз, контрольна (домашня) робота виконуються здобувачами самостійно із забезпеченням необхідних консультацій з окремих питань з боку викладача. Терміни видачі, виконання і захисту контрольних робіт визначаються графіком, що розробляється випускаючою кафедрою на кожний семестр.

Завдання для виконання розробляються автором робочої програми у співпраці (зокрема, співавторстві) з науково-педагогічними працівниками, які забезпечують викладання навчальних дисциплін, що пов'язані з даною дисципліною міждисциплінарними зв'язками. Відповідні навчально-методичні матеріали своєчасно індивідуально доводяться до відома здобувачів вищої освіти, виконуються відповідно до методичних рекомендацій.

Час, потрібний для виконання КДР, – до 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома здобувачів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- пояснювально-ілюстративний метод;
- метод проблемного викладу;
- репродуктивний метод;
- дослідницький метод.

Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій, демонстрацій, самостійному вирішенні задач, роботі з навчальною літературою. Крім того, для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів під час вивчення дисципліни застосовуються навчальні технології: семінар-дискусія, мозкова атака, презентація, тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Вашків О.П., Собко О.М., Смерека С.Б. В 23 Управління конкурентоспроможністю продукції : навч. посіб. для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 272 с.

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 10 із 11	

3.2.2. Лупак Р. Л., Васильців Т. Г. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посіб. Львів, 2018. 484 с.

3.2.3. Клименко С. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства / С. М. Клименко, О. С. Дуброва, Д. О. Барабась. К.:КНЕУ, 2019. 527с.

3.2.4. Конкурентоспроможність підприємства: навчальний посібник / І.А. Дмитрієв, І.М. Кирчата, О.М. Шершенюк. Х.: ФОП Бровін О.В., 2020. 340 с

3.2.5. Мельник Т.М. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : підручник / Т.М. Мельник, Н.О. Іксарова. Київ : КНТЕУ. 2020. 456 с.

3.2.6. Юхименко П. Конкурентоспроможність підприємства: підручник. Вид:ЦУЛ, 2020. 320 с.

Допоміжна література

3.2.7. Управління конкурентоспроможністю підприємств: підручник / П'ятницька Г.Т., П'ятницька Н.О., Шумська С.С., Федорченко Н.В., Гелич А.О., П'ятницький Д.В. За заг. ред. д-р. екон. наук., проф. Г.Т. П'ятницької. К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. 700 с

3.2.8. Управління потенціалом підприємства: навч. посіб. / уклад. Н. В. Коваль. Біла Церква: БНАУ, 2018. 375 с

3.2.9. Синиця С.М., Гринів Л.В., Крупа О.М. Управління конкурентоспроможністю підприємств. Навчальний посібник з грифом “Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів”. Івано-Франківськ: Плай, 2019. 407 с.

3.2.10. Ільчук М.М., Коновал І.А. Бізнес-планування підприємницької діяльності в АПК. Навч. посібник. К.:ЗАТ «Нічлава», 2017. 308 с.

3.2.11. Побережна З.М. Теоретичні засади інтегрального оцінювання конкурентоспроможності авіапідприємств на основі системи збалансованих показників. «Науковий погляд: економіка та управління». Вісник Академії митної служби України. Серія: «Економіка». №3(69). 2020. С. 72-80.

3.2.12. Побережна З.М. Методичні засади формування конкурентоспроможності авіапідприємства на основі його бізнес-моделі. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки». Вип.№1(102). 2021. С. 29-36.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1. Національний інститут стратегічних досліджень URL: <https://niss.gov.ua/>

3.3.2. Класифікація видів економічної діяльності. URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html

3.3.3. Стратегія розвитку бізнеса. URL: <https://ipinform.ru/razvitie-biznesa/strategii/strategii-razvitiya-biznesa.html>

3.3.4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

	Система менеджменту якості. Робоча програма навчальної дисципліни «Оцінка конкурентоспроможності підприємницьких структур»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 11.01.05–01–2022
		Стор. 11 із 11	

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл.4.1

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	Модуль №1	
	8 семестр	8,9 семестр
Відповідь на практичних заняттях, участь у дискусійних питаннях	10б×2 = 20	10б×2=20
Виконання тестових завдань, розв'язання задач	10б×2 = 20	10б×2 = 20
Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота (ЗФН) (2)	10×2=20	10×2=20
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	36 балів	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	-
Усього за модулем	80	60
Семестровий екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються здобувачу, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (**Додаток 3**).

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих здобувачем за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума підсумкової семестрової модульної та **екзаменаційної** рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS (**Додаток 5**).

4.5. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки здобувача, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.6. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.